

JAK-hämmare Olumiant & Xeljanz Försäljningsstatistik

● LANDSTINGENS SAMVERKANSMODELL
FÖR LÄKEMEDEL

Kvartal 3, 2017

Avsändare:

Arbetsgruppen för införande och uppföljning
Landstingens samverkansmodell för
läkemedel

Olumiant (baricitinib) och Xeljanz (tofacitinib) är proteinkinashämmare. De är selektiva hämmare av januskinaser (JAK) vilket leder till minskad inflammation i lederna. Olumiant och Xeljanz är avsedda för behandling av måttlig till svår aktiv reumatoid artrit hos vuxna patienter med otillräckligt behandlingssvar på eller intolerans mot ett eller flera sjukdomsmodifierande antireumatiska läkemedel (DMARDs). De kan användas i kombination med metotrexat eller som monoterapi.

Till skillnad från TNF-hämmare som används i samma behandlingssteg vid reumatoid artrit är JAK-hämmarna perorala alternativ. Den nya verkningsmekanismen tillför området en sortimentsbredd och ökar möjligheterna till individuell behandling.

Läkemedlen är föremål för nationellt ordnat införande och aktuella rekommendationer för behandling finns i [NT-rådets rekommendation](#) från 24 oktober 2017.

TLV beslutade i april att Olumiant och Xeljanz ska omfattas av högkostnadsskyddet med begränsad subvention och bedömer i sina utredningar att läkemedlen förefaller uppvisa åtminstone jämförbar effekt med TNF-hämmare. Efter trepartsöverläggningar ingick samtliga landsting 1 oktober 2017 avtal om pris-reduktion med flertalet företag som tillhandahåller JAK-hämmare eller subkutana TNF-hämmare. Avtal om återbäring är tecknade för både Olumiant och Xeljanz. Avtalen gäller fr.o.m. 2017-10-01 t.o.m. 2019-09-30.

NT-rådet rekommenderar landstingen

- att i valet mellan Olumiant, Xeljanz och TNF-hämmare, i första hand använda den mest kostnadseffektiva TNF-hämmaren vid behandling av vuxna patienter med måttlig till svår reumatoid artrit när ett eller flera sjukdomsmodifierande antireumatika (DMARDs) inte haft tillräcklig effekt eller givit biverkningar. Vid förskrivning på recept är Enbrel (etanercept) mest kostnadseffektivt i dagsläget. Regionala upphandlingar kan göra att andra produkter är mer kostnadseffektiva via rekvisitionsshantering.
- att i valet mellan Olumiant och Xeljanz i första hand välja Olumiant som är det mest kostnadseffektiva alternativet av JAK-hämmarna. När det finns medicinska skäl är Xeljanz ett alternativ till Olumiant.
- att följa upp behandlingen i Svensk Reumatologis Kvalitetsregister (SRQ).

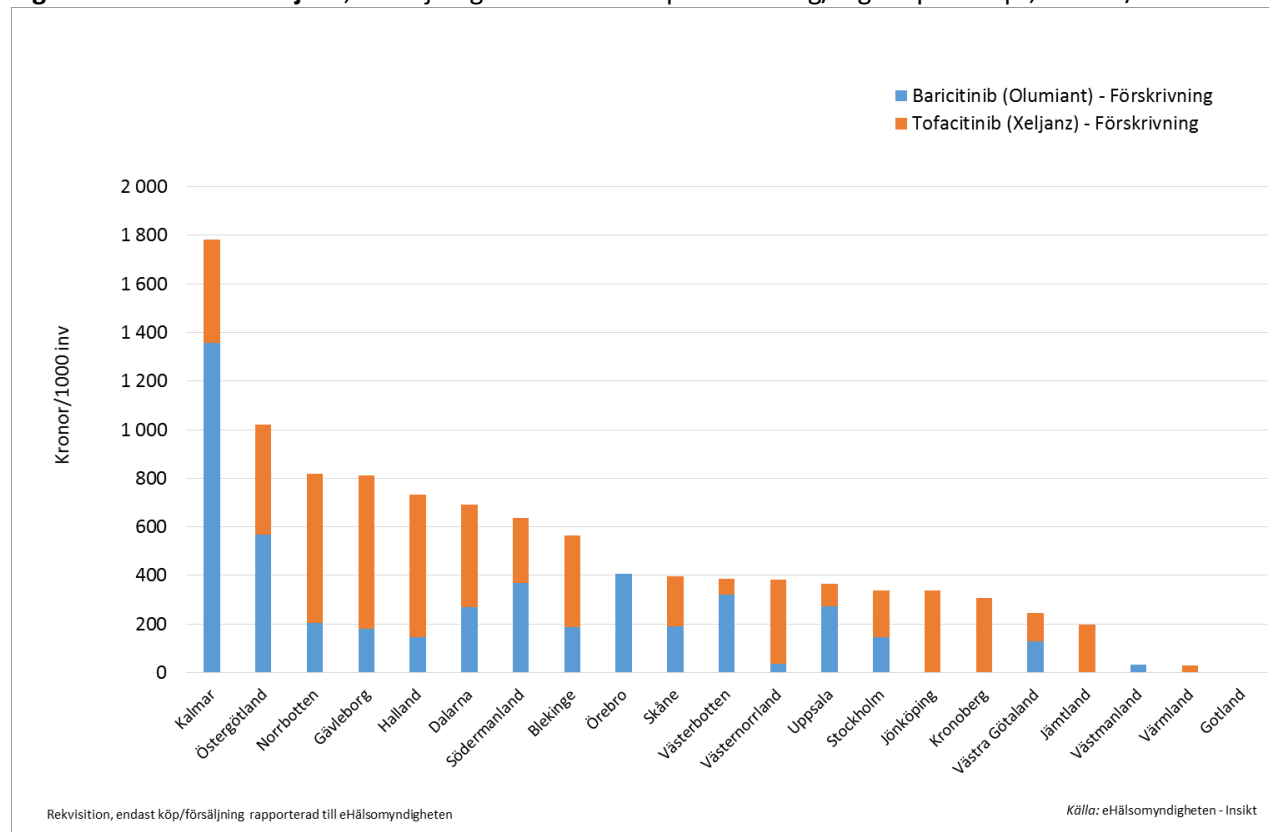
Användarstatistik

Nedan redovisas aktuell försäljningsdata för Olumiant (baricitinib) och Xeljanz (tofacitinib) (Källa: eHälsomyndigheten – Insikt). Genomgående används kronor/1000 som jämförande mått. *Kostnaden redovisas exklusive den återbetalning som landstingen får genom de tecknade avtalen.*

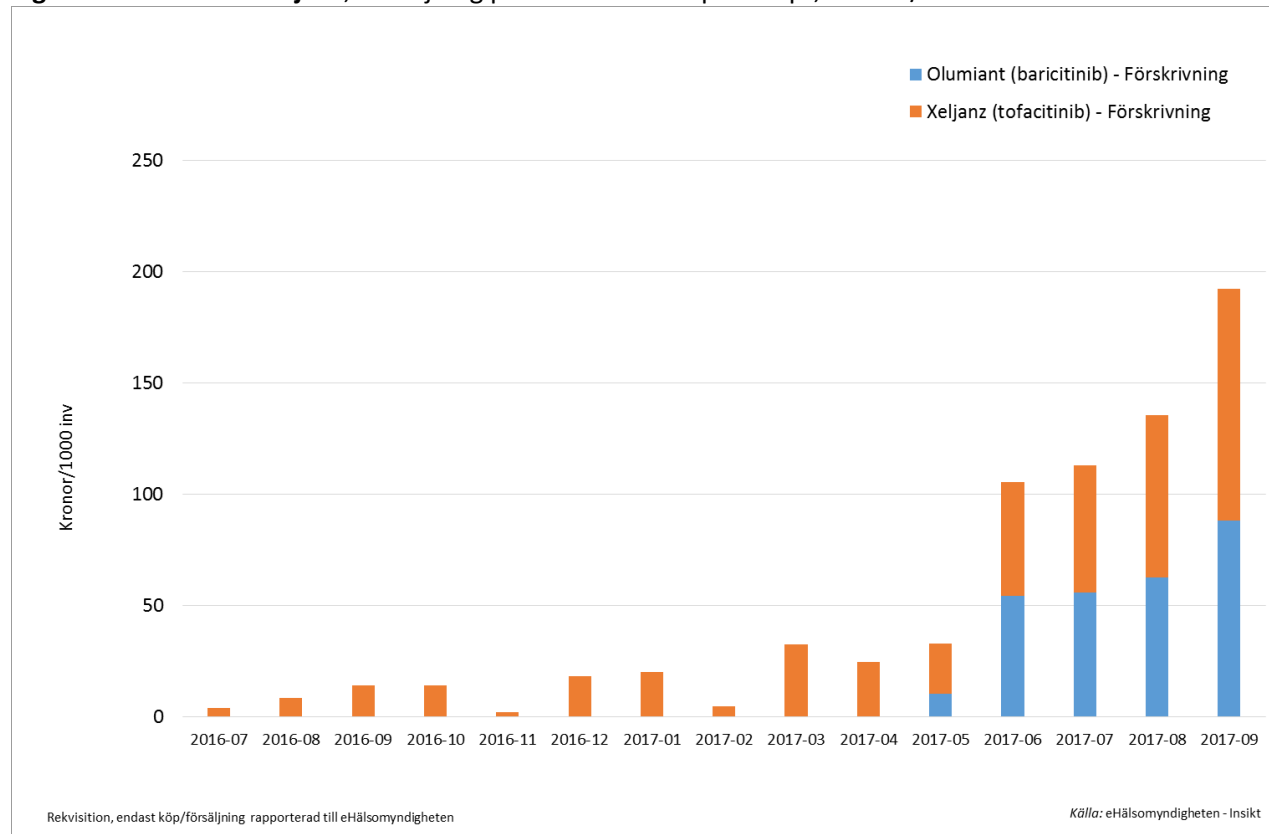
Kommentarer

Nästan alla landsting har påbörjat behandling med Olumiant och Xeljanz, men i olika stor utsträckning. Försäljningen var mycket liten innan läkemedlen inkluderades i högkostnadsskyddet i april 2017. De flesta landsting har en liten förskrivning. Xeljanz används något mer än Olumiant. Störst användning av läkemedlen finns i Kalmar (figur 1) jämfört med övriga riket.

Figur 1. Olumiant & Xeljanz, försäljning kvartal 3 2017 per landsting/region på recept, Kronor/ 1000 inv

Figur 2. Olumiant & Xeljanz, försäljning per månad i riket på recept, Kronor/ 1000 invånare

Rapportförfattare: Nadia Al-Omar: nadia.al-omar@skane.se

Koordinator, Arbetsgruppen för införande och uppföljning: Kristina Aggefors, kristina.aggefors@sll.se